

عنوان مقاله:

بررسی توازن واژگانی در غزلیات سلطان ولد

محل انتشار:

نهمین همایش ملی پژوهش های زبان و ادبیات فارسی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

زینب تاجیک - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه بوشهر

خلاصه مقاله:

هدف شاعران از سروden شعر، انتقال احساسات به گونه ای موثر برای جذب مخاطبان است. موسیقی از عواملی است که شاعر برای نیل به این مقصود از آن بهره میبرد. یکی از مهمترین عوامل برای ایجاد موسیقی در شعر، وجود توازن در کلام است. اگر بسامد توازن در واژگان یک شعر چشمگیر باشد، اثرگذاری آن شعر بر مخاطبان بیشتر است. در این پژوهش کوشش شده است تا ضمن بررسی توازن واژگانی در غزلیات سلطان ولد (فرزند بزرگ مولانا و از عارفان قرن هشتم)، اشعار وی را با توجه به این نوع تکرار کلامی، در زیرمجموعه مقوله‌ی قاعده افزایی و با روش کتابخانه‌ای-آماری، مورد پژوهش قرار دهیم. به این منظور به بررسی توازن واژگانی در 100 غزل انتخابی از دیوان غزلیات سلطان ولد پرداخته ایم تا چگونگی کاربرد این نوع توازن در غزلهای او را بر مخاطبان آشکار کنیم. یافته های پژوهش گویای آن است که تکرار آوایی ناقص در واژگان، بیشترین بسامد را دارد. همچنین استفاده ارقافیه های میانی موجب روانی کلام شده و بر غنای موسیقی افزوده است. استفاده از سجع متوازی در کنار سایر سجعها نیز بیشترین بسامد را به خود اختصاص داده و با توجه به کاربرد شماری از این سجع در جایگاه قافیه، و بهره گیری از جناس لاحق، باید اذعان کرد که این صنایع علاوه بر ایجاد توازن واژگانی، در افزایش موسیقی اشعار سلطان ولد تاثیر چشمگیری داشته است..

کلمات کلیدی:

توازن واژگانی، قاعده افزایی، موسیقی، غزلیات، سلطان ولد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:<https://civilica.com/doc/829218>